

Arbejdsgrundlag for Revas 2017

Klima- og Miljøudvalget
August 2016

VIBORG KOMMUNE

Indholdsfortegnelse

BAGGRUND **3**

TEMA: DAGRENOVATION OG DAGRENOVATIONSLIGNENDE AFFALD **5**

1. SÆRLIGE UDFORDRINGER VEDR. DAGRENOVATION OG DAGRENOVATIONSLIGNENDE AFFALD 6
Målsætninger og væsentlige initiativer *6*
1.1. Indførelse af plastikbeholdere og "tags" samt obligatorisk 14 dags tømning 6
1.2. Obligatorisk dagrenovationsindsamling i hele Viborg Kommune 7
1.3. Skelordning for husstandsindsamling 7
1.4. Indsamling på egen ejendom erstattes af fælles løsninger i særlige områder 8
1.5 Obligatorisk indsamling af ressourcer fra alle husstande 8
1.6 Obligatorisk indsamling af grønt køkkenaffald fra husstande 9

TEMA: INDSAMLING AF GLAS OG PAPIR MV. **10**

2. SÆRLIGE UDFORDRINGER VEDR. INDSAMLING AF GLAS OG PAPIR MV. 11
Målsætninger og væsentlige initiativer *11*

TEMA: ORDNINGER FOR FARLIGT AFFALD **12**

3. SÆRLIGE UDFORDRINGER VEDR. ORDNINGER FOR FARLIGT AFFALD 13
Målsætninger og væsentlige initiativer *13*

TEMA: DRIFT AF GENBRUGSSTATIONER **14**

4. SÆRLIGE UDFORDRINGER VEDR. DRIFT AF GENBRUGSSTATIONER 15
Målsætninger og væsentlige initiativer *15*
4.1. Nye sorteringsfraktioner på genbrugsstationerne 15

TEMA: AFFALDSCENTER REVAS **16**

5. SÆRLIGE UDFORDRINGER VEDR. AFFALDSCENTER REVAS 17
Målsætninger og væsentlige initiativer *17*
5.1. Plads til håndtering af byggeriaffald med miljøfremmede stoffer 17
5.2. Plads til håndtering af nye affaldsfraktioner 18
5.3. Jordhåndteringsanlæg 18

TEMA: ØVRIGE INITIATIVER OG BRUGERINDDRAGELSE **19**

6. SÆRLIGE UDFORDRINGER VEDR. ØVRIGE INITIATIVER OG BRUGERINDDRAGELSE 20
Målsætninger og væsentlige initiativer *20*
6.1. Vurdering og evt. indførelse af indsamlingsordning for storskrald fra etageboliger 20
6.2. Obligatorisk brug af kommunale affaldsordninger for kommunens egne institutioner og virksomheder 21
6.3. Øgede krav til miljøhensyn ved udbud 21
6.4. Kampagner og undervisning om affald 22
6.5. Udvikling af redskaber ift. kommunikation og information 22
6.6. Vidensdeling og offentlig/privat samarbejde 23

ÅRSHJUL FOR KLIMA- OG MILJØUDVALGETS INVOLVERING I REVAS' VIRKSOMHED 2017 ..... **24**

Baggrund

Viborg Kommunes styringsfilosofi er central styring – decentral ledelse. Den enkelte træffer selvstændige beslutninger, som er styret af de politisk vedtagne mål og de grundlæggende værdier ud fra princippet om, at den højeste kvalitet og den mest effektive løsning af opgaverne fås, når ansvar og kompetence uddelegeres i videst muligt omfang.

Drift og udvikling af Revas er baseret på de politisk fastlagte målsætninger, som fremgår af Mål & Midler for Forsyningsområdet i Viborg Kommune 2016, godkendt af Byrådet den 7. oktober 2015. Klima- og Miljøudvalget/Byrådet har heri formuleret en række målsætninger. Nedenstående målsætninger definerer, på et overordnet plan, rammerne for driften og udviklingen af Revas:

1. Vi skal fastholde og forbedre borgernes sundhed
2. Vi skal fastholde og forbedre Viborg Kommunes natur
3. Vi skal fastholde og forbedre byerne og erhvervslivets udviklingsmuligheder
4. Vi skal medvirke til at det globale klima ikke forringes

Dette arbejdsgrundlag er formuleret på baggrund af den kommunale affaldshåndteringsplan 2014-2019, der blev godkendt på Klima- og Miljøudvalgets møde den 26. november 2015. Der er, så vidt muligt, taget højde for den forventede udvikling. Det må dog forventes, at der kan komme yderligere tilføjelser og/eller ændringer i prioriteringer. Klima- og Miljøudvalget vil løbende blive orienteret om dette via ugelister og/eller formelle indstillinger til udvalgsmøderne.

Fakta om Revas

Formål
Revas har til formål at drive - eller indgå kontrakt om etablering og drift af – de nødvendige anlæg mv. for Viborg Kommunes indsamling og behandling af affald.

Overordnede opgaver
Revas har som hovedopgave at håndtere affald i Viborg Kommune. Revas giver information og rådgivning til brugere om affaldsordninger mv. Med den opbyggede specialviden på området leverer Revas desuden bidrag til affaldsplanlægningen samt rådgivningsopgaver for Forvaltningen i forbindelse med myndighedsudøvelse, nye teknologiske muligheder samt ny lovgivning mv. på affaldsområdet.

Underleverandører og samarbejdspartnere
En stor del af Revas' virksomhed udføres på kontrakt af underleverandører, og kontraktindgåelse er derfor en væsentlig del af driften af Revas.

Viborg Kommune indgår i en række regionale og nationale samarbejder om affaldshåndtering, herunder blandt andre Energnist I/S, Nomi4s I/S, Gemidan A/S og Ekokem A/S, der varetager transport og bortskaffelse af forbrændingsegnet, deponeringsegnet og genanvendeligt affald.

Økonomi
Revas er 100 % brugerfinansieret og derfor omfattet af de gældende regler om "hvile-i-sig-selv-princippet" som beskrevet i "Budget og Regnskabssystem for kommuner". Virksomhedens udgifter og indtægter skal således balancere over en årrække.

Byrådet fastsætter gebyrer og takster efter indstilling fra Klima- og Miljøudvalget.

Formål og indhold

Formålet med denne rapport er at fastlægge de nærmere politiske mål og rammer for Revas' arbejde i 2017. Deraf titlen "Arbejdsgrundlag for Revas 2017".

Dette arbejdsgrundlag:

- skaber overblik over det kommende års væsentligste udfordringer
- prioriterer og fastlægger målsætninger med udgangspunkt i status og udfordringer
- beskriver væsentlige initiativer for det kommende år – set i sammenhæng med målsætninger samt økonomiske og praktiske muligheder.

Arbejdsgrundlaget revideres årligt. Endvidere kan det nævnes, at det ikke er hensigten med arbejdsgrundlaget at gennemgå alle driftsaktiviteter. Derimod skal de større planlægningsmæssige opgaver gerne indgå.

Arbejdsgrundlaget består af en række temaafsnit, som hver indeholder udfordringer, målsætninger samt væsentlige aktiviteter og initiativer med tilhørende økonomi.

Som en del af arbejdsgrundlaget fastlægges et "årshjul", som giver et overblik over, hvornår Klima- og Miljøudvalget forventes at skulle involveres i forhold til fastsættelse af mål og konkret stillingtagen til aktiviteter mv.

Endelig skal arbejdsgrundlaget årligt suppleres af en bagudrettet afrapportering (for det forudgående år), som redegør for, hvilke resultater, der er opnået. Formålet med afrapporteringen er dels at skabe et overblik over, hvordan det så rent faktisk gik; dels at bruge den som grundlag for at sikre sammenhæng og kvalitetsudvikling og dermed være fundament for fastlæggelsen af arbejdsgrundlaget for det kommende år.

Relation til Viborg Kommunes klimastrategi

Viborg Kommune vedtog i december 2009 en Klimastrategi for Viborg Kommune. Klimastrategien er ikke udmøntet i egentlige handleplaner og refererer ikke konkret til affaldsområdet. Den klimatiske påvirkning i forhold til affaldshåndteringen knytter sig primært til udnyttelsen af ressourcerne og energien i affaldet samt transporten af affaldet.

Affaldsbehandlingen i Danmark bygger på et princip om at udnytte affaldets ressourcer mest muligt ved genbrug og genanvendelse. Herefter prioriteres energiudnyttelse ved affaldsforbrænding og til slut deponering som den mindst ønskede. Dette såkaldte "affaldshierarki" opstiller en prioriteringsmodel for affaldshåndtering, hvor de miljømæssige aspekter er vægtet. Med dette princip opnås en bedre udnyttelse af ressourcer, og brugen af fossile brændstoffer til såvel fremstilling af nye materialer som energiproduktion mindskes.

Der henvises i øvrigt til Revas' årsrapports afsnit om miljøforhold (ISO 14001), der udarbejdes årligt. Denne kan findes via www.revas.dk.

Tema: Dagrenovation og dagrenovationslignende affald

Baggrund og status

Dagrenovation er det affald, der naturligt forekommer i husholdningen eller fra virksomheder, og som ikke skal frasorteres til genanvendelse eller anden behandling - eksempelvis madrester og tilsmudset emballage. Dagrenovationslignende affald er affald fra erhverv, der i art og omfang svarer til dagrenovation fra en privat husholdning.

Enhver boligejer i Viborg Kommune har renovationspligt. Inden for bymæssig bebyggelse har grundejeren pligt til at benytte den kommunale indsamlingsordning. Uden for bymæssig bebyggelse er det muligt at træde ud af den kommunale indsamlingsordning, såfremt der benyttes en af Viborg Kommunes godkendte renovatører til bortskaffelse af dagrenovationsaffald.

Alle virksomheder skal ligeledes være tilmeldt enten den kommunale indsamlingsordning eller en anvisningsordning for dagrenovationslignende affald.

Boligejerne og virksomhederne kan p.t. vælge mellem en række opsamlingsbeholdere / sække, og bestemme, om de vil have afhentet dagrenovation hver uge eller hver 14. dag. Ca. 60 % af boligerne får afhentet dagrenovation hver uge.

Indsamlingen af dagrenovation i hele Viborg Kommune består af en ugentlig indsamling, transport og behandling af ca. 23.300 stk. affaldssække og ca. 5.500 stk. 240, 400 og 600 liters containere samt ca. 105 stk. undergrundscontainere. Den samlede mængde dagrenovation, der indsamles, er ca. 395 tons ugentligt.

Indsamlingen og transporten af dagrenovation varetages af ekstern entreprenør. Arbejdet udføres p.t. i henhold til gældende kontrakt for perioden fra januar 2012 til december 2015, idet kontraktperioden er forlænget indtil december 2016 med mulighed for yderligere forlængelse indtil ny indsamlingsordning forventes iværksat i marts 2017. Der er beskæftiget ca. 25 skraldemænd, og der anvendes ca. 9 køretøjer til indsamling af dagrenovationen i Viborg Kommune.

Revas forventer at indgå aftale om afsætning af grønt køkkenaffald, og indsamling heraf forventes således påbegyndt i forbindelse med den ny indsamlingsordning i marts 2017.

Budgetterede driftsudgifter	2013	2014	2015	2016	2017*
Indsamling og transport	19,1 mio.	19,5 mio.	20,0 mio.	15 mio.	16,5 mio.
Bortskaffelse af affald	10,0 mio.	10,0 mio.	10,5 mio.	10,6 mio.	8,6 mio.
Indkøb af sække	2,4 mio.	2,4 mio.	2,1 mio.	1,1, mio.	0,4 mio.
Indsamling af batterier	0,1 mio.	0,1 mio.	0,1 mio.	0,1 mio.	0,1 mio.
Eksterne konsulenter, ISO-14001, OHSAS 18001, information, bygn.vedligeh., øvrig adm. mv.	4,6 mio.	4,7 mio.	4,9 mio.	5,3 mio.	5,2 mio.
Hensættelser og afskrivninger	4,1 mio.	2,6 mio.	1,7 mio.	7,6 mio.	12,0 mio.
I alt	40,3 mio.	39,3 mio.	39,3 mio.	39,7 mio.	42,8 mio.

Budgetterede driftsindtægter	2013	2014	2015	2016	2017*
Renovationsgebyrer	40,6 mio.	39,6 mio.	39,6 mio.	39,7 mio.	39,6 mio.
Salg af materialer					3,2 mio.
I alt					42,8 mio.

Egenkapitalen vedr. dagrenovation var pr. 31.12.2015 på 29.169.862 kr.

* Budgetterede udgifter og indtægter for 2017 afventer godkendelse af Revas' Budget 2017.

1. Særlige udfordringer vedr. dagrenovation og dagrenovationslignende affald

Der er særlige udfordringer på følgende områder:

1. Indførelse af plastikbeholdere og ”tags” samt obligatorisk 14 dags tømning
2. Obligatorisk dagrenovationsindsamling i hele Viborg Kommune
3. Skelordning for husstandsindsamling
4. Indsamling på egen ejendom erstattes af fælles løsninger i særlige områder
5. Obligatorisk indsamling af ressourcer fra alle husstande
6. Obligatorisk indsamling af grønt køkkenaffald fra husstande

Målsætninger og væsentlige initiativer

Ovenstående udfordringer søges løst på følgende måder.

1.1. Indførelse af plastikbeholdere og ”tags” samt obligatorisk 14 dags tømning

Udfordring	Affaldsindsamling og transport udgør en stor miljømæssig belastning. Der er desuden arbejdsmiljørelaterede udfordringer ved brug af affaldssækken.
Målsætning og indsatsområde	Med dette tiltag ønskes at minimere den miljømæssige og arbejdsmiljørelaterede belastning ved transport af affald. Desuden forventes udgifter til tømning at kunne reduceres.
Initiativ	Tømningsfrekvens for al dagrenovationsindsamling i kommunen fastsættes til 14 dage. Samtidig vil der ske en udfasning af affaldssækken til fordel for flerdelte plastikbeholdere. Plastikbeholdere medfører bedre arbejdsmiljø, øget fleksibilitet i driften; herunder mulighed for indførelse af ”tags” til registrering af affald. Initiativet er yderligere beskrevet i Affaldshåndteringsplan 2014-2019 under tiltag 1.
Budget	Investeringer (spande) Information og opfølgning I alt ca. 15 mio. kr. Er indeholdt i eksisterende anlægsbudget.

1.2. Obligatorisk dagrenovationsindsamling i hele Viborg Kommune

Udfordring	Med en udvidelse af den kommunale ordning for husstandsindsamlet affald fra udelukkende dagrenovation i dag til på sigt også at omfatte fx organisk affald, emballageaffald mm. (jf. affaldshåndteringsplanen) kan der være økonomiske, kvalitets- og driftsmæssige fordele i at tilrettelægge ordningerne som centralstyrede ordninger.
Målsætning og indsatsområde	At udvikle gennemskuelige og ensartede affaldsordninger for borgere/brugere i Kommunen – også for områder der hidtil har haft mulighed for at vælge alternative indsamlere.
Initiativ	Der indføres centralt styret ordning med obligatorisk dagrenovationsindsamling for alle husholdninger i Viborg Kommune. I planperioden varsles en overgangsperiode for de berørte husstande. Initiativet er yderligere beskrevet i Affaldshåndteringsplan 2014-2019 under tiltag 2.
Budget	Investeringer (spande) Information og opfølgning I alt ca. 3 mio. kr. Er indeholdt i eksisterende anlægsbudget.

1.3. Skelordning for husstandsindsamling

Udfordring	Med indførelse af ny dagrenovationsordning vil der være behov for at reducere indsamlingstiden. Desuden søges renovatørens arbejdsmiljøvilkår forbedret.
Målsætning og indsatsområde	At facilitere en succesfuld overgang fra den eksisterende standpladsordning til en skelordning for alle borgere i Viborg Kommune. Besparelse på op til 30 % af eksisterende udbudspris, der kan benyttes til investering i nye tiltag på dagrenovationsområdet.
Initiativ	Affaldsbeholder(e) sættes frem til skel på tømmedagen, eller har fast plads ved ejendommens skel mod offentlig vej. Der etableres mulighed for tilkøb af ordning med afhentning af beholder inde på ejendommen og op til 40 m fra skel. Initiativet er yderligere beskrevet i Affaldshåndteringsplan 2014-2019 under tiltag 5.
Budget	Udgifter til information og opfølgning, samt besparelser ift. drift er indeholdt i eksisterende budgetter.

1.4. Indsamling på egen ejendom erstattes af fælles løsninger i særlige områder

Udfordring	I særlige områder er der udfordringer i forhold til plads, praktik og/eller aktivitet. Eksempelvis i sommerhusområder og/eller i særlige bevaringsværdige områder såsom Viborg midtby og Arnbjerg.
Målsætning og indsatsområde	En mere rationel indsamling i form af færre kørte kilometer pr. ton indsamlet affald med gevinst for miljøet. Affaldsindsamlerens arbejdsmiljø forbedres betydeligt.
Initiativ	Udfasning af husstandsindsamling og etablering af fælles løsninger for affaldshåndtering bl.a. ved brug af undergrundscontainere. Der vil blive etableret undergrundscontainere til dagrenovation og til indsamling af ressourcer. Det særlige område vurderes individuelt ift. områdets udfordringer, placeringsmuligheder, trafiksikkerhed, gåafstande m.m. Initiativet er yderligere beskrevet i Affaldshåndteringsplan 2014-2019 under tiltag 17.
Budget	Etablering af undergrundscontainere Information og opfølgning I alt ca. 150.000 – 250.000 kr. pr. affaldsø. Godkendes i særskilt bevillingssag.

1.5 Obligatorisk indsamling af ressourcer fra alle husstande

Udfordring	Undersøgelser viser, at der er store mængder genanvendelige ressourcer i dagrenovationen, som ikke bliver genanvendt. I kraft af den nationale ressourceplan, der sætter fokus på bedre udnyttelse af ressourcerne i affaldet, er der en udfordring i udformning af hhv. indsamlingsordninger og den videre håndtering og afsætning af de indsamlede materialer.
Målsætning og indsatsområde	Det skal være nemmere at sortere og aflevere genanvendelige ressourcer. Indsatsen målrettes særligt énfamilieboliger, hvor indsamling af ressourcer ikke hidtil er sket.
Initiativ	Der indføres obligatorisk 2-delt beholder ved alle énfamilieboliger til opsamling af hhv. plast, metal og glas i den ene side og papir i den anden side. Initiativet er yderligere beskrevet i Affaldshåndteringsplan 2014-2019 under tiltag 8.
Budget	Investeringer (spande) Information og opfølgning I alt ca. 17,5 mio. kr. Indsamling af ressourcer medfører yderligere udgifter til anlæg jf. Affaldshåndteringsplan 2014-2019, tiltag 25.

1.6 Obligatorisk indsamling af grønt køkkenaffald fra husstande

Udfordring	Grønt køkkenaffald indeholder energi og næringsstoffer, der kan udnyttes. Den organiske del af dagrenovationen udgør ca. 40 % i Viborg Kommune, og det grønne køkkenaffald er den største og lettest tilgængelige genanvendelige fraktion, som kan udnyttes til bioforgasning.
Målsætning og indsatsområde	Etablering af indsamlingsordning for grønt køkkenaffald fra husstande i Viborg Kommune. Indførelse af indsamlingsordning for grønt køkkenaffald vil bidrage væsentligt til opfyldelse af Miljøstyrelsens mål om 50 % genanvendelse af alt husholdningsaffald i 2022.
Initiativ	Indførelse af husstandsindsamling af grønt køkkenaffald ved husstande i Viborg Kommune. Indsamling af grønt køkkenaffald foretages i en 2-delt beholder til hhv. dagrenovation og grønt køkkenaffald. Initiativet er yderligere beskrevet i Affaldshåndteringsplan 2014-2019 under tiltag 6 og 13. Bemærk, at initiativet er fremrykket til 2017 i forhold til det oprindeligt planlagte.
Budget	Udgifterne til dette initiativ er indeholdt i de afsatte midler til initiativet "Indførelse af plastikbeholdere og ”tags” samt obligatorisk 14 dags tømning" (jf. afsnit 1.1 ovenfor). Ved etageejendomme vil opdeling af undergrundscontainere ske i det omfang, det kan indeholdes i driftsbudgettet.

Tema: Indsamling af glas og papir mv.

Baggrund og status

Papir og pap samt glas, aluminiumsdåser og plastikflasker indsamles i dag til genanvendelse. Indsamlingen foregår ved opstillede områdecontainere, kaldet "bobler", placeret i alle byområder. Specielt hos boligselskaber anvendes traditionelle mini-containere, opstillet i affalds-øer sammen med dagrenovationsindsamling. Ved boligselskaber og udvalgte opsamlingssteder i byområder fortsættes den etapevise opstilling af undergrundscontainere (påbegyndt 2013). Tillige indsamles papir og pap ved frivillige organisationer i kommunen. Alle nævnte affaldstyper indsamles også på alle genbrugsstationer.

Ordningerne vil fra marts 2017 blive suppleret med indsamling af glas, plast, metal og papir fra alle husstande.

Der er i Viborg Kommune pt. ca. 300 opstillingssteder for miljøstationer (235 "bobler" og 65 undergrundscontainere) samt ca. 465 mini-containere ved boligselskaber. Dette svarer til et opstillingssted for hver ca. 140 husstande.

Indsamling og transport til godkendt aftager/behandler varetages af ekstern entreprenør. Arbejdet udføres p.t. i henhold til kontrakt indgået for en 4-års periode løbende fra februar 2014 til januar 2018. Kontrakten forventes imidlertid afløst af ny 4-årig kontrakt fra marts 2017 i forbindelse med etablering af ny indsamlingsordning.

Revas forventer at indgå aftale om balletering og afsætning af pap og papir.

Budgetterede driftsudgifter	2013	2014	2015	2016	2017*
Indsamling og transport	2,7 mio.	2,7 mio.	2,5 mio.	2,5 mio.	2,1 mio.
Indkøb og drift af materiel og pladser	0,6 mio.	0,4 mio.	0,5 mio.	0,5 mio.	0,6 mio.
Eksterne konsulenter, ISO-14001, OHSAS 18001, information, bygn.vedligeh., øvrig adm. mv.	1,4 mio.	1,4 mio.	1,5 mio.	1,6 mio.	1,6 mio.
Hensættelser og afskrivninger	1,6 mio.	2,0 mio.	2,1 mio.	1,6 mio.	2,2 mio.
I alt	6,3 mio.	6,5 mio.	6,6 mio.	6,2 mio.	6,5 mio.

Budgetterede driftsindtægter	2013	2014	2015	2016	2017*
Gebyrer	4,0 mio.	4,9 mio.	5,0 mio.	5,0 mio.	5,0 mio.
Salg af materialer	2,2 mio.	4,6 mio.	1,6 mio.	1,3 mio.	1,5 mio.
I alt	6,2 mio.	6,5 mio.	6,6 mio.	6,3 mio.	6,5 mio.

Egenkapitalen vedr. glas, papir og pap var pr. 31.12.2015 på -5.820.797 kr.

* Budgetterede udgifter og indtægter for 2017 afventer godkendelse af Revas' Budget 2017.

2. Særlige udfordringer vedr. indsamling af glas og papir mv.

Der er særlige udfordringer på følgende områder:

1. Obligatorisk indsamling af ressourcer fra alle husstande

Målsætninger og væsentlige initiativer

Ovenstående udfordring søges løst via fælles løsninger jf. de allerede nævnte initiativer:
1.4: "Indsamling på egen ejendom erstattes af fælles løsninger i særlige områder" (svarende til tiltag 17 i Affaldshåndteringsplan 2014-2019)
1.5: "Obligatorisk indsamling af ressourcer fra alle husstande" (svarende til tiltag 8 i Affaldshåndteringsplan 2014-2019)

Tema: Ordninger for farligt affald

Baggrund og status

Farligt affald omfatter en lang række forskellige affaldstyper som eksempelvis kemikalier, malingrester, batterier, spildolie, medicinrester, syre, akkumulatorer, klinisk risikoaffald og affald fra olie-, benzin- og fedtudskillere.

Der er etableret en tømningsordning for olie-, benzin- og fedtudskillere samt en ordning for afvanding af sand fra sandfang, som begge administreres af Revas. Virksomheder kan tilmelde sig denne ordning eller selv rekvirere tømning hos godkendt entreprenør.

Der eksisterer en indsamlingsordning for afhentning af farligt affald hos virksomheder. Afhentning foretages af Revas med egen lastbil og mandskab specielt godkendt til dette. Samme lastbil og mandskab anvendes til transport fra genbrugspladserne til modtagestationen af indleveret farligt affald samt til tømning af batteribokse ved butikker, kontorer og boligselskaber. Der eksisterer en tilsvarende ordning for klinisk risikoaffald; dvs. affald fra læger, tandlæger, plejehjem, dyrlæger mv.

Batterier kan i en lukket klar plastpose afleveres på låget af de sækkestativer og containere, som er tilknyttet den kommunale indsamlingsordning af dagrenovation. Herved medtages batterierne og afleveres på modtagestationen hos Revas. I mange butikker, kontorer og ved boligselskabernes affalds-øer er der opsat beholdere specifikt til brugte batterier.

Batterier, medicinrester og malingrester kan afleveres hos respektive forhandlere af samme varegruppe. Alle de omtalte affaldstyper kan også afleveres på genbrugspladserne eller direkte på modtagestationen for farligt affald.

Budgetterede driftsudgifter	2013	2014	2015	2016	2017*
Bortskaffelse	2,5 mio.	2,5 mio.	2,4 mio.	2,5 mio.	2,5 mio.
Håndtering og behandling	0,6 mio.	0,6 mio.	0,7 mio.	0,6 mio.	0,6 mio.
Eksterne konsulenter, ISO-14001, OHSAS 18001, information, bygn.vedligeh., øvrig adm. mv.	2,3 mio.	2,5 mio.	2,5 mio.	2,7 mio.	3,5 mio.
Hensættelser og afskrivninger	0,4 mio.	0 mio.	1,0 mio.	1,0 mio.	1,1 mio.
I alt	5,8 mio.	5,6 mio.	6,6 mio.	6,8 mio.	7,7 mio.

Budgetterede driftsindtægter	2013	2014	2015	2016	2017*
Behandlingsafgifter og gebyrer, samt salg af indsamlingsmateriel	3,7 mio.	4,0 mio.	3,7 mio.	3,9 mio.	4,2 mio.
Grundgebyrer	2,9 mio.	2,9 mio.	2,9 mio.	3,0 mio.	3,5 mio.
I alt	6,6 mio.	6,9 mio.	6,6 mio.	6,9 mio.	7,7 mio.

Egenkapitalen vedr. farligt affald var pr. 31.12.2015 på 4.743.736 kr.

* Budgetterede udgifter og indtægter for 2017 afventer godkendelse af Revas' Budget 2017.

3. Særlige udfordringer vedr. ordninger for farligt affald

Der er særlige udfordringer på følgende områder:

1. Fortsat udvikling af kvaliteten i håndteringen af farligt affald.

Målsætninger og væsentlige initiativer

Der eksisterer flere forskellige ordninger for farligt affald afhængigt af affaldstypen. Der er fokus på, at det farlige affald under ingen omstændigheder må bortskaffes med dagrenovationen eller andet affald, men skal til specialbehandling. Der fokuseres særligt på indsatsen for etageboliger.

Revas sørger løbende for, at kvaliteten i håndteringen af det farlige affald lever op til gældende standarder og lovbestemmelser.

I henhold til Affaldshåndteringsplan 2014-2019 pågår udviklingsarbejde med henblik på eventuel senere etablering af udvidede indsamlingsordninger for farligt affald.

Tema: Drift af genbrugsstationer

Baggrund og status

Der er 6 kommunale genbrugsstationer i Viborg Kommune. Stationerne er beliggende i Karup, Stoholm, Møldrup, Ørum, Rødkærsbro og Viborg.

Genbrugsstationerne kan anvendes af både private og virksomheder. Virksomheder er dog begrænset i mængden af farligt affald til 200 kg pr. år, som opkræves via en særskilt abonnementsordning for farligt affald. I 2013 indførtes en ny tilmeldeordning for virksomheder baseret på "betaling pr. besøg" (en såkaldt klippekortsordning). I 2014 blev denne suppleret med en abonnementsordning. Der må kun benyttes biler med en totalvægt på maksimal 3.500 kg, men gerne med trailer.

Virksomheder såvel som private skal selv aflæsse og sortere affaldet. Der må ikke anvendes kran eller andet mekanisk udstyr ved aflæsningen.

Budgetterede driftsudgifter	2013	2014	2015	2016	2017*
Bortskaffelse	14,3 mio.	15,0 mio.	14,7 mio.	13,1 mio.	12,5 mio.
Transport	3,9 mio.	3,2 mio.	3,3 mio.	4,0 mio.	4,5 mio.
Bygninger, materiel, mv.	2,2 mio.	1,6 mio.	1,7 mio.	2,0 mio.	2,1 mio.
Eksterne konsulenter, ISO-14001, OHSAS 18001, information, bygn.vedligeh., øvrig adm. mv.	3,9 mio.	4,3 mio.	4,3 mio.	4,7 mio.	4,7 mio.
Hensættelser og afskrivninger	1,7 mio.	3,7 mio.	3,8 mio.	2,8 mio.	7,8 mio.
I alt	26,0 mio.	27,8 mio.	27,8 mio.	26,6 mio.	31,6 mio.

Budgetterede driftsindtægter	2013	2014	2015	2016	2017*
Genbrugsgebyrer, alle	-	-	-	-	
Genbrugsgebyrer, bolig	22,2 mio.	22,5 mio.	24,5 mio.	24,8 mio.	24,8 mio.
Genbrugsgebyrer, erhverv	5,4 mio.	6,7 mio.	4,9 mio.	3,5 mio.	2,9 mio.
Salg af materialer	6,1 mio.	4,4 mio.	4,3 mio.	4,4 mio.	3,9 mio.
I alt	33,7 mio.	33,6 mio.	33,7 mio.	32,7 mio.	31,6 mio.

Egenkapitalen vedr. genbrugsstationer var pr. 31.12.2015 på -829.288 kr.

* Budgetterede udgifter og indtægter for 2017 afventer godkendelse af Revas' Budget 2017.

4. Særlige udfordringer vedr. drift af genbrugsstationer

Der er særlige udfordringer på følgende område:

1. Nye sorteringsfraktioner på genbrugsstationerne

Målsætninger og væsentlige initiativer

Ovenstående udfordring søges løst på følgende måder:

4.1. Nye sorteringsfraktioner på genbrugsstationerne

Udfordring	For at højne genanvendelsesprocenten i Viborg kommune ønskes en renere og en øget mængde genanvendelige affaldsfraktioner.
Målsætning og indsatsområde	At tilbyde borgere og virksomheder flere muligheder for affaldssortering, så mere affald genanvendes.
Initiativ	At identificere og etablere nye sorteringsfraktioner på genbrugsstationerne på baggrund af løbende vurdering af afsætningsmuligheder og sorteringsmuligheder. Initiativet er indføjet som løbende tiltag og yderligere beskrevet i Affaldshåndteringsplan 2014-2019 under tiltag 26.
Budget	Investeringer ca. 375.000 kr. i 2017. Midlerne forventes at være indeholdt i de nuværende rammer for genbrugsstationernes budget.

Tema: Affaldscenter Revas

Baggrund og status

Affaldscenter Revas har gennem de seneste år udviklet sine aktiviteter betydeligt. Affaldscentret består i dag af følgende enheder:

- Administrationsbygning for Revas
- Undervisning og information omkring affaldshåndtering
- Modtagestation for farligt affald
- Omlastestation for dagrenovation
- Plads for midlertidig lager af forbrændingsegnet affald
- Kompostering af haveaffald / biobrændsel
- Nedknusning af beton og tegl
- Sortering af erhvervsaffald / sorteringsplads for industriaffald
- Sorterings- og omlasteplads for deponiaffald
- Opbevaring af genanvendelige materialer
- Deponeringsanlæg (er lukket – fortsat aktivitet/udgifter ift. overvågning/tilsyn)
- Genbrugsstation
- Jordhotel (er nedlukket – genåbnes muligvis i udvidet form)
- Gasanlæg

Revas har generelt stort fokus på sine aktiviteter og de miljømæssige aspekter af affaldshåndteringen. Revas er derfor ISO 14001-certificeret af Det Norske Veritas, Danmark A/S. Revas redegør for miljøforhold og udarbejder miljødata en gang årligt. Materialet indgår i Revas' årsrapport.

Budgetterede driftsudgifter	2013	2014	2015	2016	2017*
Bygninger, materiel, mv.	0,7 mio.	1,0 mio.	0,8 mio.	1,1 mio.	1,3 mio.
Afledningsafgifter	0,9 mio.	1,3 mio.	1,3 mio.	1,3 mio.	1,2 mio.
Eksterne konsulenter, ISO-14001, OHSAS 18001, information, bygn.vedligeh., øvrig adm. mv.	-	-	-	-	
Hensættelser og afskrivninger	0,3 mio.	0,4 mio.	0,4 mio.	0,7 mio.	0,9 mio.
I alt	1,9 mio.	2,7 mio.	2,5 mio.	3,1 mio.	3,4 mio.

Budgetterede driftsindtægter	2013	2014	2015	2016	2017*
I alt	0,0 mio.	0,0 mio.	0,0 mio.	0,0 mio.	0,0 mio.

Efter lukning af deponiet er der med udgangen af 2010 ikke længere indtægter herfra, og fremover skal driften finansieres af de øvrige aktiviteter på affaldscentret.

* Budgetterede udgifter og indtægter for 2017 afventer godkendelse af Revas' Budget 2017.

5. Særlige udfordringer vedr. Affaldscenter Revas

Der er særlige udfordringer på følgende områder:

1. Plads til håndtering af byggeriaffald med miljøfremmede stoffer
2. Plads til håndtering af nye affaldsfraktioner
3. Jordhåndteringsanlæg

Målsætninger og væsentlige initiativer

Ovenstående udfordringer søges løst på følgende måder.

5.1. Plads til håndtering af byggeriaffald med miljøfremmede stoffer

Udfordring	Selv små mængder farligt affald, der sorteres og håndteres forkert, kan have betydelige miljømæssige konsekvenser. Den skærpede lovgivning på området sætter krav til både affaldsproducent og affaldsindsamler. Dette udfordrer de praktiske rammer for håndteringen af affaldet. Samtidig skal ordningen leve op til ønsker om service og pris.
Målsætning og indsatsområde	At afdække mulighederne for behandling og øge kvaliteten i genanvendelse samt sikre afsætningsmulighederne for nye og eksisterende affaldsfraktioner. Det skal være nemmere at sortere og aflevere problemaffald / farligt affald.
Initiativ	Der etableres plads til sortering opbevaring af byggeriaffald med miljøfremmede stoffer. Information om sortering og håndtering udarbejdes. Der foretages målrettet indsats for udsortering og korrekt håndtering af byggeriaffald med miljøfremmede stoffer, herunder bl.a. asbest, PCB samt blyholdige materialer. Initiativet er indføjet som løbende tiltag og yderligere beskrevet i Affaldshåndteringsplan 2014-2019 under tiltag 24.
Budget	Investeringer og information estimeres til ca. 1.750.000 kr. i 2017. Midlerne forventes at være indeholdt i de nuværende rammer for affaldscenterets anlægsbudget.

5.2. Plads til håndtering af nye affaldsfraktioner

Udfordring	I takt med, at målsætninger og tiltag i Affaldsplan 2014-2019 realiseres, forventes det, at der på sigt indsamles affald i flere affaldsfraktioner. Der er ikke p.t. plads til håndtering af samtlige affaldstyper på affaldscentret.
Målsætning og indsatsområde	Tilstrækkelig kapacitet til håndtering af nye affaldsfraktioner. Højere kvalitet i genanvendelse af de indkomne genanvendelige affaldsfraktioner.
Initiativ	Der etableres nye pladser eller foretages udvidelse af eksisterende pladser til håndtering af nye affaldsfraktioner. For at opnå bedst mulig behandling/afsætning kan der foretages mellemlagring, yderligere sortering og/eller balletering af affaldsmængderne. Der foretages løbende vurdering af de indkomne mængder og fraktioner. Initiativet er yderligere beskrevet i Affaldshåndteringsplan 2014-2019 under tiltag 25.
Budget	Investeringer og information estimeres til ca. 4,8 mio. kr. over perioden 2016-2019. Midlerne forventes at være indeholdt i de nuværende rammer for affaldscenterets anlægsbudget.

5.3. Jordhåndteringsanlæg

Udfordring	I dag køres overskydende jord fra bygge- og anlægsprojekter ud af kommunen, hvilket er dyrt. En lokal løsning vil være en mere bæredygtig løsning.
Målsætning og indsatsområde	Genanvendelse af jord bør registreres i Viborg kommune, da dette vil medføre en mere bæredygtig jordhåndtering i kommunen.
Initiativ	Etablering af anlæg til håndtering af jord indsamlet via ordning for jord fra bygge- og anlægsprojekter i kommunen. Initiativet er yderligere beskrevet i Affaldshåndteringsplan 2014-2019 under tiltag 22.
Budget	Investeringer (anlæg) i 2017: 2 mio. ud af samlet 3. mio. kr. for 2017-2018. Anlægget finansieres via takster (omkostningsægte).

Tema: Øvrige initiativer og brugerinddragelse

Baggrund og status

Revas har generelt fokus på information til alle husstande og virksomheder i Viborg Kommune (ca. 45.900 husstande og ca. 6.500 virksomheder) samt et specielt fokus på at lære skolebørn om håndtering af affald.

Revas har benyttet en række forskellige informationskilder, som for eksempel informationsfoldere, brochurer om udvalgte emner, annoncer i aviser, spots i lokalradio, samt "hængere" primært i forbindelse med dagrenovation.

Endvidere er hjemmesiden www.revas.dk af særdeles stor betydning i tidens informationsstrøm, og her sker en løbende opdatering og udbygning af emner.

Skoler, børnehaver mv. tilbydes undervisning på affaldscentret samt besøg på en genbrugsstation med rundvisning og information af guide. Herudover fremstilles målrettet undervisningsmateriale til skoleklassernes projektarbejde.

Budgetterede driftsudgifter	2013	2014	2015	2016	2017*
I alt	1,2 mio.	1,2 mio.	1,2 mio.	1,2 mio.	1,2 mio.

Udgiften er fordelt på de øvrige affaldsordninger og finansieres via genbrugsgebyrerne.

* Budgetterede udgifter og indtægter for 2017 afventer godkendelse af Revas' Budget 2017.

6. Særlige udfordringer vedr. øvrige initiativer og brugerinddragelse

Der er særlige udfordringer på følgende områder:

1. Vurdering og evt. indførelse af indsamlingsordning for storskrald for etageboliger
2. Obligatorisk brug af kommunale affaldsordninger for kommunens egne institutioner og virksomheder
3. Øgede krav til miljøhensyn ved udbud
4. Undervisning og kampagner om affald
5. Udvikling af redskaber ift. kommunikation og information
6. Vidensdeling og offentlig/privat samarbejde

Målsætninger og væsentlige initiativer

Ovenstående udfordringer søges løst på følgende måder:

6.1. Vurdering og evt. indførelse af indsamlingsordning for storskrald fra etageboliger

Udfordring	Der omsættes dagligt store mængder storskrald og genbrugseffekter i Viborg kommune via frivillige foreninger. Disse mængder udgør en betydelig del af Viborg kommunes affald fra husholdninger og bør indgå som en del af kommunens affaldsstatistik.
Målsætning og indsatsområde	At etablere mulighed for registrering og bedre udnyttelse af genbrugseffekter og genanvendelige ressourcer i storskrald fra etageboliger.
Initiativ	Der skal udarbejdes beslutningsgrundlag for eventuel indførelse af en storskraldsordning målrettet etageboliger. Der foretages en vurdering af eksisterende praksis (herunder indsamling via frivillige foreninger) med henblik på eventuel indførelse af indsamlingsordning for storskrald fra etageboliger. Initiativet er yderligere beskrevet i Affaldshåndteringsplan 2014-2019 under tiltag 16.
Budget	Udarbejdelse af beslutningsgrundlag kan indeholdes i eksisterende budgetter. Udarbejdelse og implementering af ny ordning for storskrald kan medføre udgifter, der skal finansieres via gebyrer eller låneoptagning.

6.2. Obligatorisk brug af kommunale affaldsordninger for kommunens egne institutioner og virksomheder

Udfordring	Kommunale institutioner og virksomheder kan p.t. frit vælge hhv. private affaldshåndteringsaktører eller den kommunale affaldshåndtering. Det betyder, at betydelige mængder affald ikke håndteres og registreres via Viborg kommunes affaldsordninger.
Målsætning og indsatsområde	Kommunale institutioner og virksomheder skal benytte de kommunale affaldsordninger jf. intentionerne i Affaldshåndteringsplan 2014-2019. Viborg Kommune ønsker at sætte fokus på god affaldshåndtering fra kommunale institutioner og virksomheder og dermed vise et godt eksempel over for andre virksomheder og borgere.
Initiativ	Der foretages en målrettet informationsindsats overfor kommunale institutioner og virksomheder med vejledning i og beskrivelse af de tilgængelige kommunale affaldsordninger. Samtidig skal de kommunale institutioner og virksomheders adgang til miljøstationer forbedres. Placering af disse kan foretages i dialog med parterne og med hensyn til, at den offentlige adgang fortsat opretholdes. Initiativerne er yderligere beskrevet i Affaldshåndteringsplan 2014-2019 under tiltag 20 og 21.
Budget	Indeholdt i eksisterende budgetter.

6.3. Øgede krav til miljøhensyn ved udbud

Udfordring	Viborg kommune ønsker at sikre, at samarbejdspartnere tilgodeser nødvendige miljømæssige hensyn for at sikre, at affaldshåndteringen giver mening ud fra et bæredygtighedsperspektiv.
Målsætning og indsatsområde	Den samlede miljøbelastning af affaldshåndteringen minimeres.
Initiativ	Der gennemføres identificering og formulering af konkrete krav til udbud af opgaver, således at relevante miljøhensyn tilgodeses under hensyn til de praktiske og økonomiske aspekter af driften. Initiativet er indføjet som løbende tiltag og yderligere beskrevet i Affaldshåndteringsplan 2014-2019 under tiltag 29.
Budget	Øgede krav til miljøhensyn ved udbud kan medføre gebyrstigning eller låneoptagning.

6.4. Kampagner og undervisning om affald

Udfordring	Implementering af nye tiltag kræver en omfattende og varig informationsindsats for at motivere og hjælpe brugerne til ”nye affaldsvaner”.
Målsætning og indsatsområde	Formålet med at undervise og informere om affald er primært at oplyse om de muligheder, der eksisterer for affaldshåndtering lokalt, samt at skabe bevidsthed om affaldets forekomst og konsekvens. Det langsigtede formål er at skabe en holdningsændring (og adfærdsændring) i samfundet.
Initiativ	Der udvikles materiale til brug i målrettet informationsindsats, der skal supportere de nye tiltag for dagrenovation og ressourceindsamling; herunder brug af og formålet med de nye indsamlingsbeholdere og affaldsfraktioner ved husstande. Udvikling af materiale til brug i undervisningssammenhænge og vidensdeling generelt; herunder fokus på bl.a. spil, animation og demonstrationstiltag. Initiativerne er indføjet som løbende tiltag og yderligere beskrevet i Affaldshåndteringsplan 2014-2019 under tiltag 30 og 31.
Budget	Ca. 1.000.000 kr. / år (dvs. ca. 24 kr. / år pr. borger i kommunen) Omkostninger til kommunikation og information er fordelt og indeholdt i de enkelte relevante tiltag. Midlerne er derfor indeholdt i eksisterende budgetter.

6.5. Udvikling af redskaber ift. kommunikation og information

Udfordring	Udvikling og vedligeholdelse af teknologi og redskaber er afgørende for at kunne opretholde en høj grad af service og selvbetjening for borgerne.
Målsætning og indsatsområde	At udvikle og vedligeholde effektive og tidssvarende redskaber til kommunikationsindsatsen og informationstilbuddene for kommunens borgere.
Initiativ	Udvikling af redskaber der skal supportere kommunikations- og informationsarbejdet, herunder brugerundersøgelser, videreudvikling af hjemmeside og apps til smartphone mv. Udviklingen af teknologi skal ske i tæt samarbejde med Viborg kommunes samarbejdspartnere på affaldsområdet og på baggrund af borgernes behov. Initiativet er indføjet som løbende tiltag og yderligere beskrevet i Affaldshåndteringsplan 2014-2019 under tiltag 32.
Budget	Ca. 350.000 kr. / år (dvs. ca. 8 kr. / år pr. borger i kommunen) Omkostninger til kommunikation og information er fordelt og indeholdt i de enkelte relevante tiltag. Midlerne er derfor indeholdt i eksisterende budgetter.

6.6. Vidensdeling og offentlig/privat samarbejde

Udfordring	Vidensdeling og offentlig/privat samarbejde kan skabe nye muligheder og rammer for affaldshåndteringen.
Målsætning og indsatsområde	At udvide rammerne for udvikling og innovation inden for affaldsløsninger via offentlig/privat samarbejde og vidensdeling.
Initiativ	Vidensdeling og offentlig/privat samarbejde kan bl.a. udføres via udnyttelse af eksisterende netværk, samarbejde med eksisterende underleverandører og deltagelse i forskningsprojekter mv. Initiativet er indføjet som løbende tiltag og yderligere beskrevet i Affaldshåndteringsplan 2014-2019 under tiltag 33.
Budget	Omkostninger forbundet med tiltag til offentlig/privat samarbejde vurderes enkeltvis. Det forventes, at udgifterne kan indeholdes i eksisterende budgetter, eller at budgetterne kan suppleres med eksterne midler bl.a. fra private samarbejdspartnere og/eller fonde og lignende.

Årshjul for Klima- og Miljøudvalgets involvering i Revas' virksomhed 2017

Tidspunkt 2017	Emne	Bemærkning	KMU	ØKO	BYR
Januar	Budgetopfølgning	Orientering	X		
Februar	Budgetopfølgning	Orientering	X		
Februar	Nye dagrenovationsordninger iværk-sættes	Orientering	X		
Marts	Budgetopfølgning/korrektion	Orientering	X		
April	Budgetopfølgning	Orientering	X		
April/Maj	Arbejdsgrundlag 2016 afrapportering	Orientering	X		
Marts/April	Årsregnskab og Årsrapport 2016	Godkendelse	X	X	X
Maj	Budgetopfølgning	Orientering	X		
Maj/Juni	Arbejdsgrundlag for 2018	Godkendelse	X		
April/Maj	Budget 2018-2021 (udgiftsbaseret)	Godkendelse	X	X	X
April/Maj	Budget 2018-2021 (omkostningsbe-stemt)	Godkendelse	X		
April/Maj	Takster for 2018	Godkendelse	X	X	X
April/Maj	Anlægsinvesteringer 2018	Godkendelse	X	X	X
Juni	Budgetopfølgning/korrektion	Orientering	X		
Juli	Budgetopfølgning	Orientering	X		
August	Budgetopfølgning	Orientering	X		
September	Budgetopfølgning/korrektion	Orientering	X		
Oktober	Budgetopfølgning	Orientering	X		
November	Budgetopfølgning	Orientering	X		
December	Budgetopfølgning	Orientering	X		

Det kommende år (2018):

Tidspunkt	Emne:	Bemærk-ning:	KMU	ØKO	BYR
	Generelt				
April/Maj 2018	Arbejdsgrundlag 2017 afrapportering	Orientering	X		
April/maj 2018	Arbejdsgrundlag for 2019	Godkendelse	X		